

nyo aquí a ciutat; és, tant com una precaució del demà incert, una assegurança per a mi i per a la meua estimada família, vingui el que vingui i passi el que passi, per allò que tu dius, que un hom, del demà, no en sap res. No has vist, després de la guerra, el que ha esdevingut en alguns països, i sense aquests exemples tan recents, no hem vist casos extraordinaris de companys desgraciats que, amb fortuna heretada, carrera brillant i escollida clientela, els uns per malalties, mals atzars, per *naps* o per *nefes*, ho han perdut tot, quedant ells amb les famílies llurs en la misèria més trista. No recordes aquell vell company, qui poc després de visitar-lo tu, ja malalt i vell, en aquell trist poblet no molt lluny de la teua vila, que poc temps després em digueres que anà a morir a l'Hospital; aquell vell, qui, de jove, heretà més que tu i més que jo, qui fou director d'un dels millors establiments de beneficència d'Espanya, que també tingué escollida parròquia i esplèndida consulta, i després, a la seva vellesa, amb la seva pobre muller i fills i filletes petits hagué de peregrinar de poble en poble, fins tan vell que tu el vas conèixer i quasi presidir el seu tan dissortat acabament, amb el consegüent quadro familiar tan trist i pobre. I, com aquest, tants i tants, que creu, amic, el full del dia de demà de cadascú ningú no sap si és blanc o negre.

Octavi.—Vols dir... vols dir...

Eladi.—I, després, encara que un no n'hagi d'ésser de dissortat, per les poques pessetes que paguem cada mes, de quinze a vint generalment, no tens una bona alegria, tu que vas en consulta pels pobles, tu que quan véns a ciutat i et tractes amb companys, no t'has fixat amb el seu esguard des que són del Sindicat; no els veus més satisfets de la seva sort, més contents del treball llur, no veus com vivim millor, som més amics i més companys que abans sense aquella cosa negra al cor, sense l'enveja que corsecava a tants.

Octavi.—Si, que ho noto això, i tens raó, veig més companyonia veritat, més serietat, més amor i suficiència professional i no sento ni veig aquelles misèries tan doloroses d'abans, aquella competència, aquella enveja, aquell malparlar dels companys i de l'estament.

Eladi.—Creu, no hi donis tombs, és el fruit formós de l'Associació, és el Sindicat, ho fa la

Mutual, que va treient bona sement, que s'escampa per arreu; puix quasi tots els companys de la terra ja som sindicats i mutualistes; perquè, essent-ho, sabem que no podem patir ni nosaltres ni les nostres famílies. I aquesta seguretat de viure amb dignitat, ara i després, fins a l'hora fatal del traspàs, sense aquell rau-rau al cor, pel demà anònim i indecis, no saps el des cans i la satisfacció que dóna a tots els companys, tant als rics, qui poden perdre llurs cabals, com els pobres, que tenen la certitud que viuran tranquils.

Octavi.—Si, si, tens raó, no hi ha pas dubte; anem millor avui els metges, estem més units...

Eladi.—Veus, home, com aquesta *vidriola* nostra, que és la Mutual, no es pot trencar mai?

Octavi.—Per què?

Eladi.—Perquè, tal com veus que la tenim, no hi podem posar mai gaires diners.

Octavi.—I les quotes que es cobren cada mes, on van?

Eladi.—La majoria a les mans de les famílies dels companys invàlids, que cobren al mes d'ésser-ho, i cobren pels Grups als quals pertanyen, o sigui, per cada Grup; i, en cas de mort d'un company, la Mutual només es reserva, garantint seriament el capital, si el que ha fet el traspàs pertanyia a més d'un Grup, i a voluntat d'ell, el primer Grup, que, a prorrata, mensualment, es va lliurant a la vídua o fills, fins a fer el còmput dels deu anys; els restants Grups de Vida, també iguals, o de seguida, segons, com he dit, el que resa el testament del company mort.

Octavi.—No és pas mala idea, no, ja que, encara que un tingui, mai no vé malament que, en morir, sàpiga que la seva família, a més del que un hom té i deixa, sàpiga tan cert que tindran quelcom més. Això així, no ho fa cap Mutual.

Eladi.—Veus com no són el mateix les Mutuals a l'ús, fetes per explotació i per negoci, i la nostra Mutual, filla de l'esperit de germanor i dignificació de nosaltres els metges?

Octavi.—Si és com tu dius, potser tindràs raó.

Eladi.—No sembla sinó que no llegeixis mai el BUTLLETÍ del Sindicat. Que no te l'envien?

Octavi.—Si, home, que el rebo, però com tinc tanta feina, la veritat, no el llegeixo mai. Un en rep tants de papers cada dia! I, francament, no el veia amb simpatia, pel mal concepte que tinc de totes les societats d'assegurances.